

۲۱ مارچ ۱۹۱۸

صافی : ۳۶

ایکٹیوی جلد

تیسری محبوسہ

بو لافى دېښانه كلك اډن كيدو . ديدى .
عمله اوجاځك ديدنه آتته باقيدوى . اړوبنه معن
قايناور ، قابريوردى ، صانكه قازانى پارچالايځي ،
طاشاچيدى . عملهك قولاږى چيښلادى . هرطرق
تيږهدى . غريب برفوت اتى قازانك موصولغوه
كوزدوى . موصولغوي پارقيږله طودى ...
اضطراب اچيدهدى . كندى قايپ اچيدى . نه
پايدىنى بيليدوى . موصولغو دوندوردى !

صوگرا ، چاوياني اوستاسه قوشدى . آياقريته
قايلاندى . قباختى سويليه جك ، غفو ديله جكدى .
فقط اوستاسى دها اولك اغزنډن بر سوز چيښه
ايشي اكلاډى . بردينه اوليه حدنلنډكه ..
جنايتيله اونى ټوركونده . خنجرى څيرمك
كوكنه صالادى . كندى قايپ اچيدى . هه
اوجاځه دغوږو قوشدى . موصلى قايپ اوځى وقت
واړيدى . خاير ، معن نښايه دواكوش ، بر
داما قالمشدى . او وقت اوستا ښايه قايپ ږيردى
چان كوزونك اوكنه چيږدى . صيقلارق باقى ،
نه تادار كوزلدى ! نه بر لكسى ، نه بر چالانځى
واردى ؟

او ذوالى برده سربى ... اوستا اترق اترقى
كورميدوى . آه اوستا ، وحشى اوستا !
خنجرله اونى ټولموشدى !

اوستا ښكېهه كيندى . كندى كندى اتهام
ايدى . ځا كار بوله مره برادامك پايدى چاينډن
پك منتر اوليدل . يو نارك نه امني وادى .
هيچ برنى اونى قورنارامازدى . قانه قارشى ديهت
پنه قاندى . اعدام قرارى پروازونه ديكردى .
تام قافسى كسلكه كوتورولوچكى اونى اوكا صوك
بر ضيات وپريدلى . اوستا : تشكر ايدوم .

غزير اخنډلارم ، ديدى ، قايپ بزدن باشقا بر لطف
ايسټيور . چاى برده حق چاليكز . بكي چاى
ايسټيډم . اونى پاچايه فادار نه زحمتل چكدم .
باقام موفيدى اولمدي ؟ ! استبدى شى اهيښىږدى .
همن پايدى . كندى تاولمه دغوږو كيدوم ،
چاى چافه باشلادى . اوستا اترنك سنى
ديكردى . نه دولون ، نه براق ، نه صاف سنى !
كوزنډن باشلكدى . يونار سونچ ياشلر اومايلدى .
اژيت افكارى كورويوركي كوزلر پارليويږدى
چاى لكش چاليوم ، همده لافى سويلويږدى !
اعتادله باشى سامليك آتته اكدى . ټولوركى
اميد ايتديكى ، حقيق چيانه بولى !

ايشته اونك دوكدېځ چانرك لك اغلاسنك ،
لك برنجينك كېملى ! هرسلو شيرنډه مادانك
چانك كېملى !
اولهكډن صوگرا خلق پوچاه « كناهكارلرچان »
نامى وړدى . صوك زمانرده يو نام اونوتولويږى ؟
بيليووم .

و . مولاږ .

ايراز ايتش اولمدي صولتر وبخاږهده بولش اولمديم
غيا قومو واصل اولمې ؟ « ديور پوقارى دوج
ايتديكز كندى ترهږلنده اولمې كې قومك
عزازه ميدانه گلرې ، گلش اولملايدى كنديه
افخار ايدى جكلرې سويلور ، لكز پوقرمانقارنك
كنديلرې صولتى خي ايدپور . ايتكى به مربوط
اونچى پيتكه ترجهه پاكشدر . ايتكى طرق
كسكېن وچلادار قنجلرې تشهر ايدن معذبندان
ايله يې قحطانك اخيارلرې وكنلرې دكل ... ماللرې
نېبوغارت اتمك ايسينى يونلرې (ابو يعقوب)
كنديسنك اغزلرې اچيه ، كسكېن قنجليله تهديد
ايدپور . كندى پوله توصيف ايتديكى قنجلې
تشهر ايتامش اولمې كې ديكركلرې صاحب
مقالهك « جلادار قنجلرې تشهر ايتكدهدو .. »
ديهلرېه رنما تشهر سېف ايتش دكلدرلر ...
ايشته ، عرب منبيلريك ټوركونه دثاويردكلرې
معلماني ميدانه قوينه چاليشانرك ، يواښى ځا
جديتيله متناسب برصونډه پاچهدلرې شو كوچوك
تقييدرك له اعلا نظاره ايدپور . برملتك مفاخرى
پوله پاكلىش ترجهلر ، تحريفله دكل ، تاريخى
حقيقتن ايرمقله ميدانه چيږايه بيلير . عربيه بيليرك
دائما تدقيق ومطالع ايدمليه جكلرې لك معروف
اتركوك پوقر تحريفه جساتر اولولورسه ، اشتقاق
وادايرنده پوروتون عندى واساسز مطالعه لره نه قدر
ابنائى لازم كله چكى هراذغان صاحې بر آر نامل
ايدى جكدم .

مدرس : شرف الدين

آلان شعري

بره سولوك چايه دوكوچمى

اول زمانده هرسلو شيرنډه بر « چان دوكوچى »
واردى . هر كلك حرمت ايتديكى بر اوستايدى .
چاليشقان ، غفلى بر آدمدى . بياض ، صارى
برجوق جانلر دوكلشدى . يو چانلر كلسلارده ،
شاهلارده آله اچيون چالينيوردي . صدارى قورادار
دولون ، اوقادراق ، او قدر صانديكه
چونكه اوقاييك اچينه طولمعه برابر عشق ، ايتانهده
آقيتوردي ! فقط دوكدېځ چانرك لك مكلى
« كناهكارلر چان » دى . بوى هرسلو اهايلسى
يك اعلا بيلير . يو چان شاه اثر مادلن قوله سنده
آصيلر . صدارى ايتيدن برهكاره همن اللهه
دغوږو دونه . بو حشمتلى اثرى ميدانه كيرمك
اچيون مشهور اوستا نه قاندار دوشوندى ! كچه
كوندوز ناصل بر غيږله چاليدى ! نهايت تاملامق
زمانى كلىدى . قايپ پايليشيدى . قاتبايليش
معن حاضردي ! كنده باقنډيه علماسى چاچيږدى .
« سنى بر ديقه قازانك يانده براتپوم . معفى
دوكردن اول بر آر قوت آلتى اچيون كيدوب
بر قدح اچيملىم . كلنجه طولمچي دوكدوز . فقط ،
دقت ايت . بن پوځنك صافين دوكدوگه فلان قاتنا .

ايتديكلى بشقه بر فخره بدر . ابوعقوب ، « چل » بو
قوموشو قانډ ايتي كوتوى تفریق ايتيږهركس
مخنده سوزسوليكى حاله ښايستهده بې كنديلرېن
طولاى تيب ايدى چكى كيسره وارميدو ؟
بيليكرك بر يوزنډه هر خمرغ اوزنډه اولان
اصل فرعونيتك اصل اولنردو . « ديور .

ترجهه شى اوچ نصور ايله كوسترش اولملى
شعرك برنجى صرندنه بلكه منبرلر طرفنډن هرږنه
اسفاملى واردو .

بوراده (بر قاچ اسانلو عموچه ...) دخى
كنديلرې طرفنډن ضم وعلواه ايدلشدر . ابو يعقوب
پوقارى شعرنډن آبري اولان پوشرنده « نومفنده
نچه صحيح عموچمدم وار ... » ديور (تومجان)
دهك داييلرې فى الحقيقه ماجديت ايله توصيف
ايدپورسوده بولرك اوتارنډه برجات بولنقلرې
مقاله صاحې كندى طرفنډن علاوه اغزلدر . دوت
نومرولو اوزون شعر ايسه « ابوعقوب » لك ټورك
اوماندي صراحه « كوستريور . فى الحقيقه پوقارينډ
برى بزه ټورك ديهه قديم ايدلن عربيه شعزلر
صاحې (ابوعقوب) لك بوسوك شعرنډن ټورك اوليوب
نعم نسلندن اولمې صراحه « آكلايوز . فقط غيا
كنديلرې بوى قوامشلى » اوبورده
(كوركيږ هرك (۱۵۰) تاريخلرده ياشامش ټورك
ټورك دولتى كوزيله كورمش ، عباسيه دولتهده
بويوك برومفه ايرمن نسل ټورك خاقانك صوبندن
بولش) ديورلر ديهه بر سواه معروض
قاليسوق (ابوعقوب) لك تعين نسلې خنده اولورده
اينسان كسرى ابن هرسن ديهسته رنما بوزانك
« صوبى صورانلر بيليدلر لك اناطرفنډن بم اناط
سانايلرن ايران شاهى هرمنك اولغيلر .) ديه
اچيدن آچيهه (اب) كلسى (آنايه تحويل ايتش
اولملىر جوابى وپريز .

بو شردعهك برنجى پيتك ترجه سندهده مهم بر
لاكشاق واردو .

قاليلهده بر كچه صباح وځى سوكرن كچم
صولت وحرار شهادت ايتديكېم بخاږه ميدان
قوم وقيلمه كاپ زيارت ايشيږدى غله افخار
ايدى بيليردى . صورتيله اولان ترجهلرېه نظر
(ابوعقوب) لك احرار شهادتډن صكره پوشرى
سوليش اولمى بول اځلرې لازم كايوكړه يك
تحفدر . كايوكړه برندن بول غريب كوروش بوستللكه
خلى ، حقيقتنه غامت بسطيدلر .

نساءده بخاږهده ټولك معناسه اولان شهادت
عريږهده ټولك دكل حاضر اولمى معناسده . صوگرا
(بر كچه صباح وځى سوكرن) معناسيده
(قيتدارنه ښاه صانچنك يانښن ايرمدينى كوزل
جوانلر تكرار على التكرار جوم وفرار ايتديك
خالده .) ديك اولان (والثريرات ثوب ..) دن
چيچارشدر .

ابوعقوب « بم قاليلهده صاحبليرك يانلرډن
آيتديكلى صوى انارك جوم وفرارى ايتانده